

מתי, היכן ובידי מי הונהגה החליבה המכנית בארץ ?

שאלה ותשובה במסגרת התכנית מטעם „תנובה”
ברדיו — „מי היה הראשון ?”
השיב ר. וולקני

ב־1935 הוכנסה, בידי רענן וולקני ויהונתן
מגנס, מכונת חליבה ניידת ברפת התחנה לחקר
החקלאות (כיום מינהל המחקר החקלאי), שהיתה
אז במה שכיום היא חצר הפקולטה לחקלאות.
הנהגת חליבה מכנית התקבלה בהתנגדות חריפה
מצד בעלי מקצוע, וטרינרים ובוקרים, בטענה
של סכנת בריאות לעטיני הפרות. במשך שנים
לא התפשטה החליבה המכנית במשקים. ניסיון
שנעשה בקרית-ענבים — נכשל. רק בשנות
הארבעים קמו בוקרים „נועזים” בשני משקים:
שלמה גל בגבעת-חיים ואברהם דוידסון בניר-
דוד, והם רכשו את שרידי מכונות החליבה
ששכנו בחוסר כבוד בעליית הרפת של קרית-
ענבים. הצלחתם לשבץ את המכונה החולבת
במשקיהם, המחסור ברפתנים והרצון להקל על
עבודתם — הביאו, בהדרגה, לידי התעניינות
בחליבה מכנית ורכישת מכונות חליבה. אכן,
מכונות חליבה נרכשו בקצב הולך וגדל, כשה-
וויסות של רכישתן, הביקורת והנחלת שיטות
נכונות להפעלתן — רוכזו תחילה בידי עובדי
הרפת של התחנה לחקר החקלאות, שהיתה אז
במסגרת הסוכנות היהודית, ואחרי-כן מטעם הת-
אחדות מגדלי הבקר. מיתקני החליבה שוכללו
והפכו בהדרגה לבתי-חליבה משוכללים ומפוארים
ביותר, המבטיחים טיפול נאות בפרות ומאפש-
רים ייצור חלב נקי. כיום, ספק אם יש משק
אחד בארץ שאינו משתמש בחליבה מכנית וב-
אמצעי קירור-חלב מודרניים. גם הפרות כנראה
מרוצות; עובדה, שתנובתן הוכפלה מאז הוצע
לעבור מחליבת ידיים לחליבה במכונה.